

Avinor AS avd Kristiansand lufthavn
Postboks 150
2061 Gardermoen

Arendal, 21.02.2024

Deres ref.:
Arne Johan Johnsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/2956

Saksbehandler:
Liudmila Pechinkina

Rapport etter tilsyn 18.01.2024

Kontrollnummer: 2024.164.I.SFAG

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn (virksomhetsnummer: 974719924).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1: Virksomheten kunne ikke legge fram akseptkriterier for utslipp til overflatevann og grunnvann under tilsynet.

Avvik 2: Virksomhetens årsrapportering til Statsforvalteren har enkelte feil.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger som dere må følge opp

Vi har følgende anmerkninger:

Anmerkning 1: Virksomheten bør forbedre oppfølging av Statsforvalterens tilbakemeldinger på vannovervåkingsrapporter.

Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre kontroll med deklarerings av farlig avfall.

Anmerkning 3: Virksomheten bør på nytt ta opp søknadsprosessen om påslipp til kommunalt nett med Kristiansand kommune.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet og anmerkningene er fulgt opp, **innen 31.05.2024**.

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfagpost@statsforvalteren.no ved Liudmila Pechinkina. Merk svaret med saksnummer 2017/2956 og kontrollnummer 2024.164.I.SFAG.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten kunne ikke legge fram akseptkriterier for utslipp til overflatevann og grunnvann under tilsynet.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse av 22.12.2011 til virksomhet etter forurensningsloven for Kristiansand lufthavn Kjevik, pkt. 3.4

Beskrivelse av krav

I tillatelsens pkt. 3.4 er det stilt vilkår om utarbeidelse av akseptkriterier for virksomhetens utslipp til Topdalsfjorden, Ålefjærfjorden og grunnvann.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn har et miljøovervåkingsprogram. Programmet omfatter driftsovervåking med bl.a. beskrivelse av hvilke målinger av utslipp til vann og grunnvann virksomheten skal gjennomføre. Programmet inneholder også utslipps- og resipientovervåking basert på stikkprøvetaking i bl.a. overvann/utslippspunkter, grunnvann og resipient. I henhold til programmet skal virksomheten vurdere resultatene av overvåkingen for å fange opp utslippenes påvirkning på resipientene.

Under tilsynet kunne virksomheten ikke vise fram dokumentasjon på at de hadde utarbeidet akseptkriterier for utslipp til Topdalsfjorden, Ålefjærfjorden og grunnvann for å kunne vurdere om utslippene er akseptable og ikke overskrider resipientenes tåleevne.

Avvik 2: Virksomhetens årsrapportering til Statsforvalteren har enkelte feil.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse av 22.12.2011 til virksomhet etter forurensningsloven for Kristiansand lufthavn Kjevik, pkt. 11.2

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsens pkt. 11.2 skal Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn rapportere innen 1. mars etter utslippsåret via Altinn. Det er i samme punktet nevnt hvilke momenter rapporten skal inneholde, herunder forbruk av kjemikalier, utslipp, håndterte vannmengder og oppsamlingsgrad av glykolholdige kjemikalier.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I miljøovervåkingsprogrammet viser virksomheten til utslippstillatelsen og konkrete punkter virksomheten skal inkludere i den årlige rapporteringen. Videre beskriver virksomheten at de skal tolke resultater fra prøve- og sjekkpunkter og vurdere analyseresultatene mot punktene i utslippstillatelsen.

Det er i årsrapporten for 2023 satt inn feil verdier i tabell 4 og 5. Dette gjelder pumpet vannmengde der det bl.a. er rapportert 0 m³ flere steder. Utslippskonsentrasjoner for organisk stoff (målt som kjemisk oksygenforbruk, KOF) var også veldig høye, og vi stiller spørsmål ved virksomhetens rutiner for prøvetaking og kvalitetssikring av beregninger. Under tilsynet bekrefter virksomheten at de ikke kvalitetssikret måleresultatene og beregningene av utslippsmengden i rapporten. Dette medfører også at virksomheten ikke har oversikt over utslippsmengde som ledes til kommunalt nett.

Anmerkning 1: Virksomheten bør forbedre oppfølging av Statsforvalterens tilbakemeldinger på vannovervåkingsrapporter.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn gjennomførte i 2020 en resipientundersøkelse i samsvar med det endrede kravet om vannovervåking i tillatelsen etter vedtak av 03.07.2019. Statsforvalteren fikk rapport av 11.02.2021 utarbeidet av COWI AS med resultater av overvåking i 2020.

Vi vurderte og kommenterte rapporten i brev av 23.04.2021. Vi fikk høst 2023 forslag til vannovervåkingsprogram for overvåking i 2024. Forslaget er basert på det opprinnelige vannovervåkingsprogrammet fra desember 2019 og konklusjonene til COWI AS i rapporten fra 2021. Virksomheten bør med fordel vurdere våre tilbakemeldinger på vannovervåkingsrapport når virksomheten reviderer vannovervåkingsprogrammet sitt.

Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre kontroll med deklarerings av farlig avfall.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det frem at Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn hadde gitt fullmakt til Norsk gjenvinning AS for deklarerings av farlig avfall.

Under tilsynet opplyste Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn at slam fra utskilleren sist ble tømt i 2023. Dette stemmer ikke med registrerte deklarasjoner på Avfallsdeklarerings.no som viser at det ble levert fast avfall fra sandfang og olje/vann-separasjoner, med EAL-kode 13 05 01, mens EAL-koden for slam fra oljeutskillere er 13 05 03.

Virksomheten er selv ansvarlig for informasjonen i deklarasjonen, selv om et avfallsmottak har fått fullmakt til å deklarerings avfallet på vegne av virksomheten. Det er derfor viktig at Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn går inn på Avfallsdeklarerings.no og kontrollerer at opplysningene om avfallet i tilhørende deklarasjon stemmer med det som faktisk er levert. Dette gjelder særlig avfallskode (EAL-kode) og mengde avfall.

Anmerkning 3: Virksomheten bør på nytt ta opp søknadsprosessen om påslipp til kommunalt nett med Kristiansand kommune.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I tillatelsens pkt. 3.4 nr. 4 er det stilt krav om at virksomheten innen 01.01.2013 skal innhente tillatelse til påslipp av oppsamlet avisingsvæske til kommunalt nett. Under tilsynet opplyste Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn at de hadde vært i kontakt med Kristiansand kommune for å avklare behov for en påslippstillatelse og hadde fått muntlig svar om at det ikke var nødvendig. Selv om kommunen er forurensningsmyndighet for påslipp til kommunalt nett etter forurensningsforskriften, understreker vi at påslippstillatelse er et uttrykkelig krav i utslippstillatelsen fra Statsforvalteren.

Siden det handler om til tider påslipp av store mengder organisk materiale (KOF) over kort tid, vurderer vi at det er nødvendig at virksomheten innhenter tillatelse fra kommunen. I den sammenheng ber vi om at virksomheten også følger opp observasjoner som er påpekt under andre forhold.

Vedtaks om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om

gebyr 06.12.2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Liudmila Pechinkina
- Ildikó Nordensvan

Kontaktperson hos Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn

- Arne Johan Johnsen, lufthavnsjef

Andre deltagere fra bedriften:

- Vidar Rosseland, utrykningsleder
- Håkon Andreassen, driftssjef
- Kine Martinsen, rådgiver vann og grunn, Avinor hovedkontoret

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn ble kontrollert under tilsynet:

- Avinor avd. Kristiansand Lufthavn Kjevik

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Tillatelsens rammer og utslipp
- Utslippskontroll
- Rapportering
- Resipientovervåking
- Avfallshåndtering
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Tillatelse etter forurensningsloven

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Virksomhetens internkontrollsystem
- Miljøovervåkingsprogram av 17.04.2023
- Rapport av 28.02.2023 fra miljøovervåking for sesongen 2021-2022
- Avfallsrapport 22.08.2023, 7964 GA Avinor

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Oljeutskiller

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn har et verksted og en vaskehall med tilknyttet oljeutskiller. Utslippet fra oljeutskilleren går til kommunalt nett. Under tilsynet kom det frem at virksomheten ikke har en påslippstillatelse fra Kristiansand kommune, men tømmer oljeutskiller hvert år og tar prøver to ganger i året. Virksomheten kunne imidlertid ikke legge fram dokumentasjon på vedlikehold av oljeutskilleren (tømmerapport) og resultater av prøvetaking under tilsynet.

Kommunen er forurensningsmyndighet for utslipp, herunder påslipp, av oljeholdig avløpsvann fra vaskehaller og verksteder etter forurensningsforskriften kapittel 15. Vi ber dere om å ta kontakt med Kristiansand kommune slik at kommunen kan følge opp saken etter bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 15. Vi sender kopi av denne rapporten til Kristiansand kommune.

Totalrevidering av tillatelsen

Avinor AS avd. Kristiansand lufthavn sin gjeldende tillatelse etter forurensningsloven er fra 2011. Generelt anser vi det som nødvendig å fornye en tillatelse når den er 10 år eller eldre, jf. forurensningsloven § 18 tredje ledd. Vi ber derfor dere om å sende en søknad om totalrevidering av tillatelsen **innen 01.11.2024**. Vi viser til forurensningsforskriften § 36-2 som beskriver hva en søknad om tillatelse skal inneholde. Hvis det er behov for et møte i forbindelse med søknadsprosessen, ber vi dere ta kontakt med oss i god tid før fristen. Vi følger opp dette som egen sak.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere faktiske feil i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til oss innen to uker etter at dere har mottatt dette brevet.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Statsforvalteren

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ildikó Nordensvan
seniorrådgiver

Liudmila Pechinkina
rådgiver

Kopi til:
Kristiansand kommune